

Borgerne har ordet

Kommentarer, holdninger og ideer fra
borgermødet d. 23. november 2011

December 2011

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Indsigt	3
3. Potentiale	4
4. Opbakning.....	5
4. Borgerdeltagelse.....	7
5. Idegenerering	8

1. Indledning

Rapporten indeholder et overblik over de holdninger, ideer og kommentarer, som borgerne kom med på borgermødet i Mariager d. 23. november 2011 i den Gl. Biograf.

På borgermødet blev borgerne bedt om at udfylde et spørgeskema. Overordnet giver borgernes svar positive tilbagemeldinger på ideoplæg og proces. Nedenfor gennemgås borgernes svar på de enkelte spørgsmål, ligesom svarene illustreres grafisk.

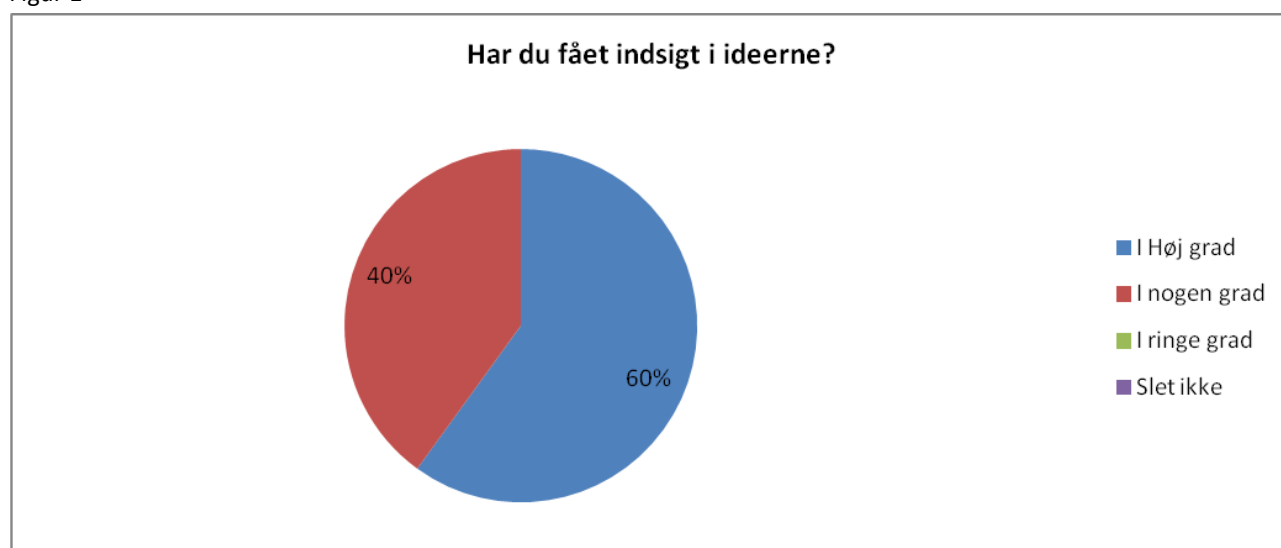
Afslutningsvis i spørgeskemaet blev deltagerne opfordret til at give udtryk for deres holdninger til projektet og de præsenterede ideer, samt at fremkomme med deres egne ideer. Som afrunding på denne afrapportering vil dette blive præsenteret sammen med de mange inputs, som borgerne fremførte i løbet af aftenen.

2. Indsigt

Borgernes generelle tilbagemelding er, at borgermødet har givet dem god indsigt i de ideer, der er fremsat for at skabe en positiv udvikling i Mariager. En borger skrev uddybende *"Fremlægningsformen har givet en meget positiv debat med mange supplerende kommentarer"*. Fremlæggelsen af ideerne har selvfølgelig skabt nogle relevante følgespørgsmål hos borgerne, hvilket kun er godt, da det viser en udbredt interesse for hele idegrundlaget. Eksempelvis har flere af borgerne peget på, at koordinering er vigtig, ligesom en enkelt spørger ind til finansieringen og en anden fremhæver vigtigheden af realisme i forhold til virkeliggørelse.

I nedenstående figur 1 fremgår borgernes svar på spørgsmålet **"Har borgermødet givet dig indsigt i nogle af de ideer, der er fremsat for at skabe en positiv udvikling i Mariager"**.

Figur 1

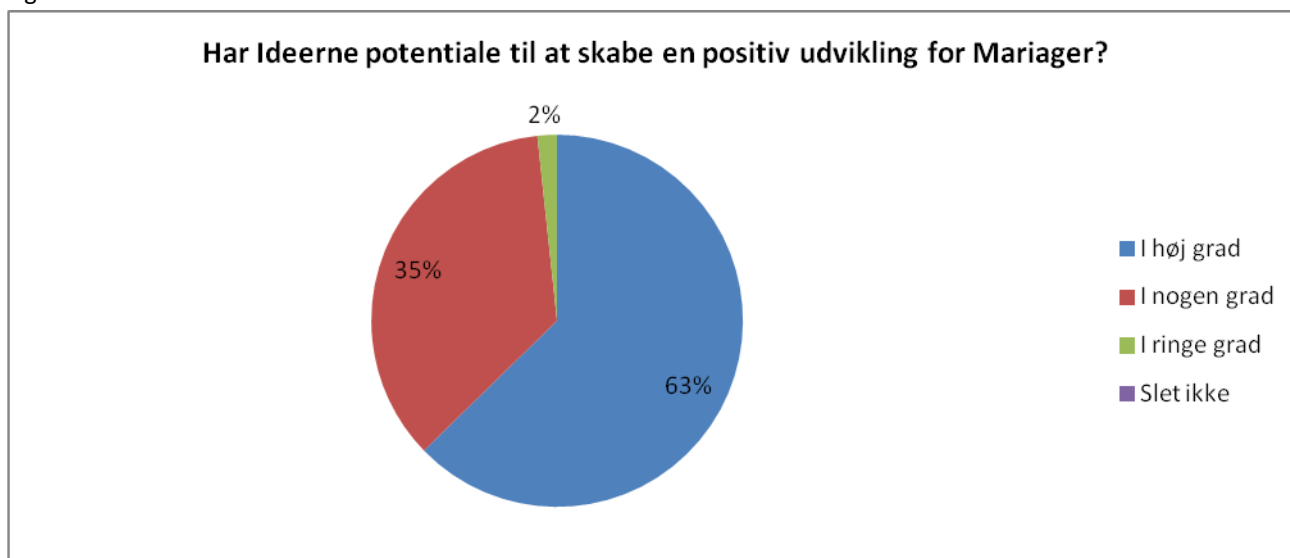

3. Potentiale

Borgerne vurderer, at de præsenterede ideer fra borgermødet samlet set har potentiale til at skabe en positiv udvikling i Mariager. Et par borgere har uddybende kommenteret omkring ideernes potentiale, eller hvad der skal til for at indfri potentialet. En borger skrev eksempelvis *”En masse gode løsrevne ideer og tanker, hvoraf nogle kræver mange penge og andre koordinering”*. En anden, der også er bevidst om, at ideerne ikke udvikler sig til egentlige projekter af sig selv, er optimistisk for den fremadrettet proces; *”Oplægget er så sprængfyldt med ideer, at gode lokalpolitikere og lidt økonomi og frivilligt arbejde vil bringe projektet langt”*. En tredje fremhæver, at det kræver *”samarbejde og ildsjæle”*, og fortsættende tilkendegiver en fjerde; *”Bare det ikke igen bliver Tordenskjoldssoldater (de samme der arbejder). De, der er i aktivitetsudvalget, er også i bestyrelserne, og de går også ind for Cittaslow, og så brænder man ud! Vi har brug for at stå sammen, og vi løfter bedst i flok.”*

I nedenstående figur 2 fremgår borgernes svar på spørgsmålet **”Vurderer du, at ideerne fra dagens borgermøde samlet set har potentiale til at skabe en positiv udvikling for Mariager?”**

Figur 2

4. Opbakning

Der er opbakning til alle de fremlagte ideer. De ideer, som de fleste borgere helst ser realiseret, er: Rosernes by, havnens udvikling, markedsdage og fortællingen om Mariager. Oplistingen af ideerne førte til flere kommentarer og nye afledte ideer fra borgernes side. Borgerne skrev blandt andet:

Havnen

- Havnen har stor betydning.
- Havneområdet står og forfalder.
- Havnerock - "Vi rocker" lave koncerter, sommerkoncerter. 2) Lave beachvolley og havnebassin, gøre noget for vores unge, så de bliver i byen, og ikke bare flytter så snart de er færdige med 10 kl./gymnasiet. De er jo med til at udvikle byen. (Vi gør meget for de unge med bl.a. boldspil, men der er ikke nogle steder at samles og hygge.)
- Ikke et kønt syn med alle de lystbåde langs vejen om vinteren.
- Havnen er "tiltrækning". Pakketilbud - god idé fra andre byer.
- Havnen trænger til modernisering - det er det man ser.

Blandede ideer

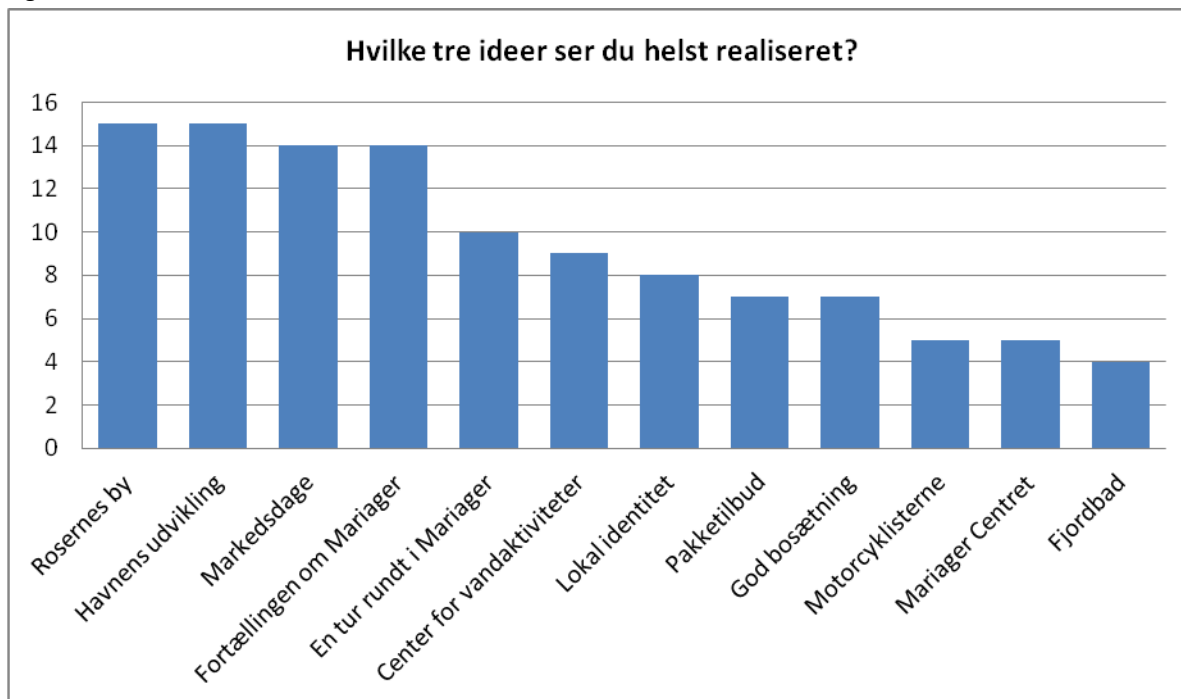
- Prioritere cykelsti fra Mariager - Dania til Å-mølle højt.
- Mariager er i forvejen kendt! - Fjorden er kendt - byen egner sig til markedsdage.
- Noget for børn. Der følger forældre og bedsteforældre med, med købekraft.
- Gerne knytte by og historie og kirke/kloster sammen. Gerne gøre Mariager til et godt sted for børnefamilieliv og en godt sted at vokse op.

Generelle kommentarer

- Giv folk lyst til Mariager.
- Svært valg. På kort sigt er nogle projekter nemme. På lang sigt er andre mere vanskelige, f.eks. pakkertilbud og overnatning.
- Ideerne er effektive - vil fremme turisme i Mariager.
- Ideerne må hænge sammen med byens historie og identitet.
- Byen skal udvikles til fordel for dem, der vil bo i byen - og hvor de synlige tiltag kan sikre midler hertil.

I nedenstående figur 3 fremgår borgernes svar på spørgsmålet ”Hvilke tre ideer er dem du helst ser realiseret?”

Figur 3

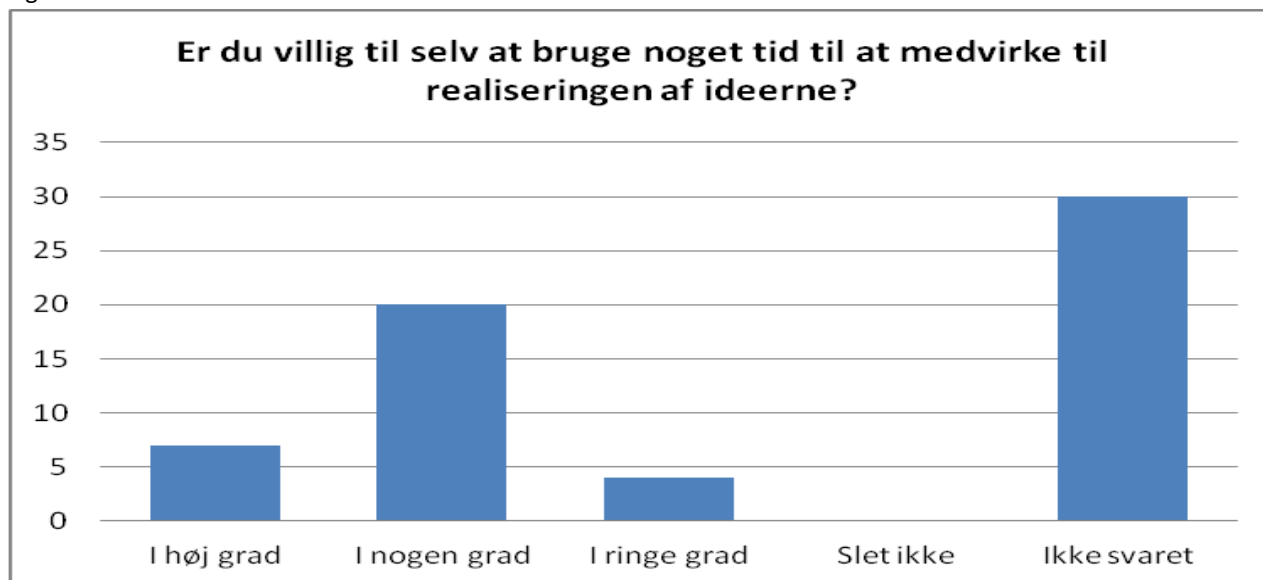
5. Borgerdeltagelse

Næsten halvdelen af dem, der har besvaret spørgeskemaet, er i høj eller nogen grad (flest i denne kategori) villige til at bruge tid på at medvirke til at realisere ideerne. I alt har ca. 30 deltagere oplyst deres kontaktoplysninger. Uddybende har de skrevet følgende om deres medvirken:

- Medvirke til udvikling af idrætsfaciliteter.
- Jeg vil gerne gøre noget for handlen og kunne gøre noget for de unge, skabe et samlingssted for dem!
- Alt vedr. Cittaslow, samt andre emner, hvor evner/lyster kan forenes.
- Evt. fortællingen om Mariager.
- Rosernes by.
- Evt. en tur rundt i Mariager, fortællingen om Mariager, Center for vandaktiviteter.
- Anvist arbejde.
- Byplanlægning.
- Pakketilbud - havnens udvikling.
- Jeg er nyttilflytter og er begyndt som guide og med i klosterhaveudvalg.
- Gang og løbesti i vestlig retning efter campingpladsen. Med bænke, motionsredskaber som er beregnet til udendørsbrug. Ses mange steder.
- Projekter om by og børn og historie/kultur, bosætning/fortællinger om Mariager.

I nedenstående figur 4 fremgår borgernes svar på spørgsmålet ”Er du villig til selv at bruge noget tid på at medvirke til, at ideerne kan realiseres”

Figur 4

5. Idegenerering

Deltagerne blev til sidst i spørgeskemaet og løbende undervejs på borgermødet opfordret til at give udtryk for deres holdninger til projektet og de fremlagte ideer, samt at fremkomme med deres egne ideer. Det førte til en livlig aften med mange inputs fra borgerne både i salen og nedskrevet i spørgeskemaerne. I dette afsnit samles der op på de mange inputs.

I nedenstående oplistes borgernes inputs på borgermødet, såvel de mundtlige som de skriftlige fra spørgeskemaerne. Borgernes inputs er for overblikkets skyld blevet kategoriseret i forhold til emne og fokus.

Natur

- Bedre henvisning til området med stier vest for Mariager, oppe i det kuperede område. Der er i dag ingen skiltning.
- Åbne op for byens store naturområder. Maren Finsdal ved genetablering af stien fra det "nye apotek" - Natur tæt på handel og havn.
- Prioriter bedre adgang til badestranden og langt flere roser i byen.
- Bedre bademuligheder.
- Til naturdagene kan de handlende samarbejde omkring indholdet i en overlevelseskurv.
- Orienteringsløb med faste poster året rundt tilbydes via overnatningsstederne.
- Synliggørelse af de shelters der tilbydes.
- Gåtur langs fjorden. Det skal gøres mere tilgængeligt. Svært at finde nu. Kun lokale kender vejen, og turen er ellers så flot! Og den kunne også bruges til mountainbike. Gælder både for turen vest og øst om fjorden.
- Rigtig fin bakke lige ovenfor byen. For syv år siden blev trapperne renoveret, og det trænger de meget til igen.

Det visuelle

- Kunstpyramiden
  - Positive overfor ideen:
    - Man kan sige "ja tak" eller "nej tak" til en gave. (Kunstpyramiden) Men man kan jo sige ja tak og være positiv over gaven (ikke ændre på gaven), men tænke positivt og se mulighederne i den. Evt. til koncert for os. Vi skal også være nytænkende.
    - Tænk på hvor meget kunsten har gavnet Herning/Ikast.

- Den kan være noget nyt for byen – noget der sælger. Det skal i medierne, at Mariager har fået dette kunstværk. Vi skal bare lige have den rette vinkel først.
  - Der kunne måske sættes en rose på toppen af pyramiden.
  - Den kunne måske laves, så den lignede en stor saltkrystal.
  - Måske den kunne bruges til klatrevæg.
  - Den kunne blive et symbol ligesom den, de har på Aros i Aarhus.
  - Den skal have noget frirum omkring sig.
- Afvisende overfor kunstpyramiden:
    - Vi har en fin og skrøbelig natur, så pas på den!
    - Mariager skal adskille sig fra andre byer, og der er så mange byer, der har en masse ligegyldig kunst, kunne vi så ikke være byen med det autentiske byrum uden al den kunst.
- Få de grimme bygninger i byen "shinet up" (fjernet), så som den gamle Rema 1000 og den gamle XL byg.
  - Positivt at de gamle godsvogne nu er fjernet og skinnerne flyttet. Spændt på hvad planen er for det område. Det grimme er [...] væk og jord i gang med at blive pålagt her. Mon der skal ske en beplantning?
  - Fruengårds plads er en skamplet på Mariager. Det kan vi ikke være bekendt at vise turisterne.
  - Fjerne XL-bygningen.

Fjorden

- Vandski + surfermulighed.
- Gamle skibe som ikke bliver brugt væk - eller bruges til at sejle ud, lægge anker og hjem igen 2-3 timer efter.
- Fjordbad
  - Vi er kendt for fjorden i forvejen, så det ville være en oplagt mulighed.
  - Måske den udledte varme fra saltcentret kan anvendes.
  - Hvordan løser vi algeproblematikken – altså at der kommer alger, når det bliver varmt. Flere kommentarer hertil: "Som det er nu, ser flere stort på det og bader alligevel", "Måske der kan laves en løsning med at pumpe vand ind længere ude fra fjorden, hvor der ikke er

problemer med alger – en lignende løsning er lavet i Hjerting” eller ” Der skal laves en lang badebro, så den går ud over algerne”

- Saltcenter og fjordbad kan tilsammen blive en attraktion, vi virkelig bliver kendt for. Hvis fjordbadet ligger ved saltcentret, vil det have den fordel, at der er dybt, og der kan laves gennemstrømning.
- Der skal være fornuftige faciliteter – toilet, omklædning mv.
  - Fjordbad, kajakklub, vinterbadere kunne måske have fælles faciliteter.
- Der er nogen grimme bygninger mellem Saltcenter og Campingpladsen, som måske kunne blive fjernet.
- Teknikforvaltningen arbejder på at frigøre stranden, der hvor der i øjeblikket går heste bagved. Pælene skal flyttes tre meter ind, så der er mere plads at ligge på.
- Der kan eventuelt hentes sand udefra. Det prøvede den gamle kommune, men dengang kunne der ikke opnås tilladelse til det.
- Cykelstimuligheder

Infrastruktur

- Lav evt. vejbumper på vejen forbi havnen for at dæmpe hastigheden på de store lastbiler.
- Lave brostensfortov dvs. flade brosten der hvor der er toppede brosten, det vil ikke ødelægge billedet af den gamle by. Det skal være så bredt at en rollator/barnevogn/kørestol skal kunne køre der. Jeg er blevet lovet det i 10 år i Vestergade, vi har flere med rollator, nogle barnevogne, enkelte kørestole - men der er ikke sket noget endnu. Flere vil bo i Vestergade, hvis der kom et fortov så man kunne færdes, uanset hvilket hjælpemiddel man benytter.
- Cykelsti til Hobro, så ikke mindst unge mennesker i gymnasiet kan cykle sikkert til skole.
- Cykelsti rundt om byen.
- Mariager er egentlig ikke egnet for cyklister, folk i rollator/kørestol før brostenene bliver ordnet. Brostenene skal vedligeholdes.
- Autocamper v. p-plads kommunen, musikfestival.
- De tunge lastbiler skal ud af byen – omfartsvej.

Lokal identitet

- Lokale produkter: Kloster øl (fra mindre bryggerier - for alle butikker/restauranter), munke/nonnebrød med henvisning til fortiden (fra bageren)
- Lokale egnsretter på restauranterne (evt. i samarbejde mellem Postgården/Landgangen)
- Lokale fødevarer – honningmand, vinbonde.
- Byens forretningsindehavere skal være obs. På, at vil de klare sig i konkurrencen, skal personalet være yderst kundesvenlige!
- Klosteret kan være den gennemgående idé. Det er Mariagers helt særlige identitet og falder fint i tråd med Cittaslow-konceptet
- Brug oplandet samtidig så folk bliver her i flere dage.

Events

- Når der sker noget, skal det planlægges ordentligt, så vi også får noget ud af det. Et godt eksempel på et fint arrangement, som ikke gav noget omsætning til byen, er da vi præsenterede det nye orgel. Der kom en masse mennesker og så ... kørte de igen. Der var intet arrangeret for at holde på dem, eller tilbyde dem lidt ekstra.
- Lade kommunens erhvervsdrivende fremvise deres aktiviteter og produkter.
- Større fokus på børnefamilier! Evt. med legeplads på Fruengårdsplads og flere arrangementer for børn og børnefamilier.
- Markedsdagene skal være åbent for alle. Det skal ikke være begrænsninger i forhold til, hvem der kan komme med sin bod.
- Veteranbiler/motorcykler kører en tur og fremvises på et fast ugedag/tidspunkt, så folk kommer og kigger.
- Et skattekort til børnene, hvor man kan svare på spørgsmål, imens man går rundt i byen.
- Omkringliggende arbejdspladser kunne have en udstilling, så de lokale muligheder synliggøres.
- Saltcentret har arrangementet "Mad for alle", som de gerne vil udvide til havnen og resten af byen.

Fortællingen om Mariager

- Mariager har meget at tilbyde i forhold til vores historie. En turist anbefalede overfor en anden turist Mariager på denne baggrund: "Det er ligesom den gamle by i Aarhus, men der bor bare rigtige mennesker i husene!"

- Der kan kobles utrolig mange historier til Mariager. Helga har talrige eksempler på landskendte ting, som på den ene eller den anden måde, kan kobles på Mariagers historie.
- Mariager har Nordeuropas ældste gravhøj.
- Der arbejdes netop nu på at formidle klostrets historie på en mere moderne måde.
- Ingen grund til at starte fra bunden, når historien om Mariager skal fortælles. Der er skrevet flere rigtig gode bøger om emnet, og der er en række nøglepersoner som tilsammen ved utrolig meget om Mariagers historie
- I Tyskland har hver by en skrøne/en historie. Kan Mariager ikke promovere sig på en sådan?

Pakketilbud

- Der var tidligere en udviklingsgruppe omkring hallen, hvor vi talte om at holde hallen åbent om sommeren, med overnatningsmulighed + diverse sportsmuligheder i hallen og orienteringsløb udenfor, og hvad man nu ellers kunne finde på af sportsaktiviteter.
- Man kunne eventuelt samarbejde med efterskolerne omkring byen, så deres faciliteter kunne bruges, når der ikke er elever.
- Man skal huske de omkringliggende landsbyer i det her. Oplandet har stor betydning, og her findes også overnatningsmuligheder.
- For tiden har Mariager ikke mulighed for at rumme større selskaber, og er nødt til at sende dem til Hobro eller lignende. Hvad med Dania – Svar: I øjeblikket er der kun 10 -11 dobbeltværelser, men stedet kunne da være fantastisk.
- Der er sat penge af til en forundersøgelse af mulighederne i den gamle biograf, så den kunne få plads til at holde arrangementer for 200-300 mennesker. Der er sat 300.000 af til forundersøgelsen. Kommentar hertil: ”Jo jo men hvad med overnatningsmulighederne – det er alfa og omega”. Denne kommentar førte til lidt debat om et conferencecenter i Mariager er en god ide for byen, eller noget som ville koste en del penge at få etableret, men som ikke vil blive brugt i det ønskede omfang.
- Ferieby-projekt: Det kræver investorer, men muligheden er der endnu.

Rosernes by

- Turistforeningen arbejder på at få flere roser tilbage til Mariager.

- Det, der skal skille os ud fra andre byer, er vores rosenvogn. Som det er nu, kører den d. 1. søndag i juli – kan vi ikke bruge den noget mere. Jeg synes, det er en smuk begivenhed og er sikker på, at turister også vil synes det.
- Ja kommunen har fjernet nogle af roserne, men vi må også selv tage et ansvar – køb en rose og plant den. ....(?) tilbyder gratis roser til folk i Mariager, som de så selv skal plante, men mange takker alligevel nej, til trods for at de er gratis.
- Flotteste rosenbed kunne kåres hvert år og få en præmie.
- Hvor blev der af vores rosernes by skilt? Svar: "Det blev stjålet". Skal vi have et nyt?
- Få udviklet og planlagt en Rosenpark.

Mariager Centret(Ejet af Regionen)

- Der mangler et parkeringshus i nærheden.
- Størst opbakning til ideen om, at det bliver et medborger hus + ungdomshus.

Fremme den gode bosætning

- Det skal synliggøres, hvad vi har at tilbyde.
- I idrætsklubben har vi længe snakket om at synliggøre vores tilbud.
- Den offentlige transport er mangelfuld. Der er store tidsrum på dagen, hvor der ikke er offentlig transport, og så lægger man mærke til, at Lynbussen og Hadsundbussen kører næsten samtidigt, i stedet for at være spredt ud og dække flere tider – det virker ikke smart.

Blandede enkeltstående ideer og kommentarer

- Kunne være godt, hvis man evt. kunne hjælpe de steder som er meget døde i vinterperioden, f.eks. havnens grill og pølsebod, som også kunne være vært til nogle små selskaber eller låne lokalet.
- Helbredende urter – Saltcenteret.
- Åbne mulighed for konferencer for (vore) mindre virksomheder - og husk at vi i de kommende ca. 10 år ikke er rige.
- Klosterhaven udvikles.
- Reparation af flere af trapperne vest for Mariager.

- Jeg kan ikke lide signalet med en snegl. Det viser, at her går det langsomt, måske en bedre ide kunne være et anker med en rose.
- Det afgørende for mig er ikke at nå en "destination" i form af evt. "Cittaslow" certificering, men det afgørende er processen, og de gevinster man opnår i byen og mellem byens borgere ved at gå fra a til b. Lad os evt. selv vælge yderligere eller andre betingelser som passer til Mariager i stedet for slavisk noget der er udviklet i Italien. Der er processen, der betyder noget!
- I Tyskland har de Bed and Bike, hvor der er fokus på det cyklende folk, - det kunne vi også.
- Satse på cykelturisme – fokus på hvilke ruter vi kan tilbyde + overnatningsmulighederne i shelters.
- Gallerierne har åbent på forskellige tidspunkter, det kunne være godt med noget koordinering og måske en fælles udstilling en gang imellem – f.eks. i forbindelse med en markedsdag.
- Trommeslageren kunne genoplives ved særlige arrangementer.
- Madkurveordning.